

II

(Μη νομοθετικές πράξεις)

KANONISMOI

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2020/672 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 19ης Μαΐου 2020

σχετικά με τη θέσπιση ευρωπαϊκού μέσου προσωρινής στήριξης για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE) λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 122,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το άρθρο 122 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) επιτρέπει στο Συμβούλιο να θεσπίζει, προτάσει της Επιτροπής και σε πνεύμα αλληλεγγύης μεταξύ κρατών μελών, τα κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19.
- (2) Το άρθρο 122 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ παρέχει τη δυνατότητα στο Συμβούλιο να χορηγεί χρηματοδοτική ενίσχυση της Ένωσης σε κράτος μέλος που αντιμετωπίζει δυσκολίες ή διατρέχει μεγάλο κίνδυνο να αντιμετωπίσει σοβαρές δυσκολίες οφειλόμενες σε έκτακτες περιστάσεις που εκφεύγουν από τον έλεγχό του.
- (3) Ο κορωνοϊός σοβαρού οξείου αναπνευστικού συνδρόμου 2 (SARS-CoV-2), που προκαλεί τη νόσο του κορωνοϊού η οποία έλαβε την ονομασία COVID-19 από την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (ΠΟΥ), αποτελεί νέο στέλεχος του κορωνοϊού που δεν είχε εντοπιστεί προηγουμένως στον άνθρωπο. Η επιδημική έκρηξη της εν λόγω νόσου σε παγκόσμια κλίμακα εξελίσσεται ταχέως και κηρύχθηκε από την ΠΟΥ πανδημία. Από την έναρξη της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 στην Ένωση έως τις 30 Μαρτίου 2020, αναφέρθηκαν 334 396 κρούσματα και 22 209 θάνατοι στα κράτη μέλη.
- (4) Τα κράτη μέλη έχουν εφαρμόσει έκτακτα μέτρα για να περιορίσουν την επιδημική έκρηξη της COVID-19 και τις επιπτώσεις της. Η πιθανότητα περαιτέρω μετάδοσης της COVID-19 στην Ένωση θεωρείται υψηλή. Εκτός από τις επιπτώσεις στη δημόσια υγεία με σημαντικά θανατηφόρα αποτελέσματα, η επιδημική έκρηξη της COVID-19 έχει μαζίκες επιπτώσεις που έχουν διαταράξει τα οικονομικά συστήματα των κρατών μελών, έχει προκαλέσει κοινωνικές διαταραχές και έχει αυξήσει τις δημόσιες δαπάνες σε αυξανόμενο αριθμό κρατών μελών.
- (5) Η εξαιρετική αυτή κατάσταση, η οποία εκφεύγει του ελέγχου των κρατών μελών και έχει ακινητοποιήσει σημαντικό μέρος του εργατικού δυναμικού τους, οδήγησε στην αιφνίδια και σοβαρή αύξηση των δημόσιων δαπανών των κρατών μελών σε συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας για τους μισθωτούς και σε παρόμοια μέτρα, ιδίως για τους αυτοαπασχολούμενους, καθώς και των δαπανών σε ορισμένα μέτρα που αφορούν την υγεία, ιδίως στον χώρο εργασίας. Για να διατηρηθεί η ισχυρή επικέντρωση του μέσου που προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό και ως εκ τούτου η αποτελεσματικότητά του, μέτρα που αφορούν την υγεία για τον σκοπό του εν λόγω μέσου μπορεί να αποτελούνται από εκείνα που αποσκοπούν στη μείωση των επαγγελματικών κινδύνων και στη διασφάλιση της προστασίας των εργαζομένων και των αυτοαπασχολούμενων στον χώρο εργασίας και, κατά περίπτωση, ορισμένα άλλα μέτρα που αφορούν την υγεία. Είναι αναγκαίο να διευκολυνθούν οι προσπάθειες που καταβάλλουν τα κράτη μέλη προκειμένου να αντιμετωπίσουν την αιφνίδια και σοβαρή αύξηση των δημόσιων δαπανών μέχρι να τεθούν υπό έλεγχο η επιδημική έκρηξη της COVID-19 και ο αντίκτυπός της στο εργατικό δυναμικό τους.

(6) Η δημιουργία ενός ευρωπαϊκού μέσου προσωρινής στήριξης για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE) («μέσο») λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 όταν πρέπει να δώσει τη δυνατότητα στην Ένωση να αντιμετωπίσει την κρίση στην αγορά εργασίας με συντονισμένο, ταχύ και αποτελεσματικό τρόπο και με πνεύμα αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών, αμβλύνοντας με τον τρόπο αυτό τον αντίκτυπο στην απασχόληση για τα άτομα και τους οικονομικούς τομείς που πλήγκονται περισσότερο και μετριάζοντας τις άμεσες επιπτώσεις αυτής της έκτακτης κατάστασης στις δημόσιες δαπάνες των κρατών μελών.

(7) Το άρθρο 220 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾ δηλώνει ότι η χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης προς τα κράτη μέλη μπορεί να λάβει τη μορφή δανείου. Τέτοια δάνεια όταν πρέπει να χορηγούνται σε κράτη μέλη στα οποία η επιδημική έκρηξη της COVID-19 έχει οδηγήσει σε αιφνίδια και σοβαρή αύξηση, από την 1η Φεβρουαρίου 2020, των πραγματικών και, ενδεχομένως, προβλεπόμενων επίσης δημόσιων δαπανών λόγω εθνικών μέτρων. Η εν λόγω ημερομηνία διασφαλίζει ισή μεταχείριση για όλα τα κράτη μέλη και επιτρέπει την κάλυψη των πραγματικών και ενδεχομένως, επίσης, προβλεπόμενων αυξήσεων των δαπανών σε σχέση με τις επιπτώσεις στις αγορές εργασίας των κρατών μελών, ανεξαρτήτως του πότε σημειώθηκε η επιδημική έκρηξη της COVID-19 σε κάθε συγκεκριμένο κράτος μέλος. Τα εννιά μέτρα, τα οποία νοούνται ως συμβατά προς τις συναφείς αρχές των θεμελιωδών δικαιωμάτων, όταν πρέπει να συνδέονται άμεσα με τη δημιουργία ή την επέκταση συστημάτων μειωμένου ωραρίου εργασίας και με παρόμοια μέτρα, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων για τους αυτοαπασχολούμενους, ή με ορισμένα μέτρα που αφορούν την υγεία. Τα συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας είναι δημόσια προγράμματα τα οποία, υπό ορισμένες συνθήκες, επιτρέπουν στις επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες να μειώνουν προσωρινά τις ώρες εργασίας των υπαλλήλων τους, οι οποίοι λαμβάνουν δημόσια εισοδηματική στήριξη για τις ώρες που δεν εργάστηκαν.

Παρόμοια συστήματα υφίστανται για την αναπλήρωση εισοδήματος των αυτοαπασχολούμενων. Τα κράτη μέλη που ζητούν χρηματοδοτική συνδρομή όταν πρέπει να παρέχουν αποδεικτικά στοιχεία για την αιφνίδια και σοβαρή αύξηση των πραγματικών και, ενδεχομένως, προβλεπόμενων επίσης δημόσιων δαπανών για συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας ή παρόμοια μέτρα. Εάν η χρηματοδοτική συνδρομή χορηγείται για μέτρα που αφορούν την υγεία, το κράτος μέλος που ζητεί χρηματοδοτική συνδρομή όταν πρέπει επίσης να παρέχει στοιχεία που να αποδεικνύουν τις πραγματικές ή προβλεπόμενες δαπάνες που σχετίζονται με τα σχετικά μέτρα που αφορούν την υγεία.

- (8) Προκειμένου να παρασχεθούν στα κράτη μέλη που πλήγκονται επαρκή οικονομικά μέσα υπό ευνοϊκούς όρους, ώστε να είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν τις επιπτώσεις της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 στην αγορά εργασίας τους, οι δανειοδοτικές και δανειοληπτικές πράξεις της Ένωσης στο πλαίσιο του μέσου όταν πρέπει να είναι επαρκούς μεγέθους. Συνεπώς, η χρηματοδοτική συνδρομή που χορηγείται από την Ένωση υπό μορφή δανείων όταν πρέπει να χρηματοδοτείται με προσφυγή στις διεθνείς κεφαλαιαγορές.
- (9) Η επιδημική έκρηξη της COVID-19 είχε μαζικές επιπτώσεις που έχουν διαταράξει το οικονομικό σύστημα κάθε κράτους μέλους. Ως εκ τούτου, καλούνται τα κράτη μέλη να συνεισφέρουν συλλογικά με τη μορφή εγγυήσεων για τη στήριξη των δανείων από τον προϋπολογισμό της Ένωσης. Τέτοιες εγγυήσεις είναι απαραίτητες ώστε να μπορεί η Ένωση να χορηγεί δάνεια επαρκούς τάξης μεγέθους στα κράτη μέλη, για την υποστήριξη των πολιτικών της αγοράς εργασίας που υφίστανται τη μεγαλύτερη πίεση. Για να διασφαλιστεί ότι η ενδεχόμενη υποχρέωση που απορρέει από τέτοια δανεία συνάδει με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο («ΠΔΠ») και τα ανώτατα όρια των ιδίων πόρων, οι εγγυήσεις που παρέχονται από τα κράτη μέλη όταν πρέπει να είναι ανέκκλητες, άνευ όρων και εκτελεστές κατόπιν αιτήσεως, ενώ πρόσθετες διασφαλίσεις όταν πρέπει να ενισχύουν την ευρωστία του συστήματος. Σύμφωνα με τον συμπληρωματικό ρόλο των εν λόγω εγγυήσεων και με την επιφύλαξη του ανέκκλητου, άνευ όρων και εκτελεστού κατόπιν αιτήσεως χαρακτήρα τους, η Επιτροπή αναμένεται, πριν απαιτηθεί τις εγγυήσεις που παρέχουν τα κράτη μέλη, να αξιοποιήσει το περιθώριο που είναι διαθέσιμο έως το ανώτατο όριο των ιδίων πόρων για πιστώσεις πληρωμών στον βαθμό που κρίνεται βιώσιμο από την Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τις συνολικές ενδεχόμενες υποχρεώσεις της Ένωσης, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο του μηχανισμού για τη στήριξη του ισοζυγίου πληρωμών που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 332/2002 του Συμβουλίου⁽²⁾. Η Επιτροπή όταν πρέπει, κατά τη σχετική κατάπτωση εγγυήσεων, να ενημερώνει τα κράτη μέλη σχετικά με τον βαθμό στον οποίο έχει αναληφθεί το διαθέσιμο περιθώριο. Το κατά πόσο είναι αναγκαίο να παρέχονται εγγυήσεις από τα κράτη μέλη ενδέχεται να επανεξεταστεί σε περίπτωση που επιτευχθεί συμφωνία σχετικά με αναθεωρημένο ανώτατο όριο των ιδίων πόρων.
- (10) Οι πρόσθετες διασφαλίσεις που αποσκοπούν στην ενίσχυση της ευρωστίας του συστήματος όταν πρέπει να συνίστανται σε συντηρητική δημοσιονομική διαχείριση, μέγιστη επήσια έκθεση και επαρκή διαφοροποίηση του χαρτοφυλακίου δανείων.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ L 193 της 30.7.2018, σ. 1).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 332/2002 του Συμβουλίου, της 18ης Φεβρουαρίου 2002, για τη θέσπιση ενός μηχανισμού μεσοπρόθεσμης οικονομικής στήριξης του ισοζυγίου πληρωμών των κρατών μελών (ΕΕ L 53 της 23.2.2002, σ. 1).

- (11) Τα δάνεια που χορηγούνται στο πλαίσιο του μέσου θα πρέπει να συνιστούν χρηματοδοτική συνδρομή κατά την έννοια του άρθρου 220 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046. Σύμφωνα με το άρθρο 282 παράγραφος 3 στοιχείο ζ) του εν λόγω κανονισμού, το άρθρο 220 του εν λόγω κανονισμού θα εφαρμοστεί στα δάνεια που χορηγούνται στο πλαίσιο του μέσου μόνο από την ημερομηνία εφαρμογής του ΠΔΠ μετά το 2020. Ωστόσο, είναι σκόπιμο οι απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 220 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 να εφαρμοζούνται στις δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις στο πλαίσιο του μέσου από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού.
- (12) Προκειμένου να καταστέι η ενδεχόμενη υποχρέωση που προκύπτει από δάνεια στο πλαίσιο του μέσου συμβατή με το ισχύον ΠΔΠ και τα ανώτατα όρια των ίδιων πόρων, είναι αναγκαίο να θεσπιστούν κανόνες προληπτικής εποπτείας, μεταξύ άλλων σχετικά με τη δυνατότητα αναχρηματοδότησης των δανείων που συνήθησαν εξ ονόματος της Ένωσης.
- (13) Δεδομένων των ιδιαίτερων δημοσιονομικών επιπτώσεών τους, οι αποφάσεις για τη χορήγηση χρηματοδοτικής συνδρομής δυνάμει του παρόντος κανονισμού απαιτούν την άσκηση εκτελεστικών εξουσιών, η οποία θα πρέπει να ανατεθεί στο Συμβούλιο. Όταν αποφασίζει σχετικά με το ύψος ενός δανείου, το Συμβούλιο, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής, θα πρέπει να εξετάζει τις υφιστάμενες και αναμενόμενες ανάγκες του αιτούντος κράτους μέλους, καθώς και τα αιτήματα για χρηματοδοτική συνδρομή δυνάμει του παρόντος κανονισμού που έχουν ήδη υποβληθεί ή προβλέπονται να υποβληθούν από άλλα κράτη μέλη, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές της ίσης μεταχειρίσης, της αλληλεγγύης, της αναλογικότητας και της διαφάνειας και με τρόπο που σέβεται πλήρως την αρμοδιότητα των κρατών μελών.
- (14) Το άρθρο 143 παράγραφος 1 της συμφωνίας για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας⁽³⁾ («συμφωνίας αποχώρησης») περιορίζει την υποχρέωση του Ηνωμένου Βασιλείου για το μερίδιό του επί των ενδεχόμενων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της Ένωσης στις ενδεχόμενες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της Ένωσης που απορρέουν από χρηματοοικονομικές πράξεις στις οποίες προέβη η Ένωση πριν από την ημερομηνία της έναρξης ισχύος της συμφωνίας αποχώρησης. Κάθε ενδεχόμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση της Ένωσης που απορρέει από χρηματοδοτική συνδρομή δυνάμει του παρόντος κανονισμού θα είναι μεταγενέστερη της ημερομηνίας της έναρξης ισχύος της συμφωνίας αποχώρησης. Συνεπώς, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν θα πρέπει να συμμετάσχει στη χρηματοδοτική συνδρομή δυνάμει του παρόντος κανονισμού.
- (15) Δεδομένου του προσωρινού χαρακτήρα του μέσου για την αντιμετώπιση της επιδημικής έκρηξης της COVID-19, η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογεί κάθε έξι μήνες κατά πόσον εξακολουθούν να υφίστανται οι εξαιρετικές περιστάσεις που προκαλούν τις σοβαρές οικονομικές διαταραχές στα κράτη μέλη και να υποβάλλει έκθεση στο Συμβούλιο. Σύμφωνα με τη νομική βάση για την έκδοση του παρόντος κανονισμού, δεν θα πρέπει να διατεθεί καμία χρηματοδοτική συνδρομή δυνάμει του παρόντος κανονισμού μόλις ξεπεραστεί η κατάσταση έκτακτης ανάγκης λόγω της COVID-19. Για τον σκοπό αυτό, είναι σκόπιμο να περιοριστεί χρονικά η διαθεσιμότητα του μέσου. Το Συμβούλιο θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής, να παρατείνει την περίοδο διαθεσιμότητας του μέσου, όταν εξακολουθούν να υφίστανται οι έκτακτες περιστάσεις που δικαιολογούν την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.
- (16) Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα διατύπωσε τη γνώμη της στις 8 Μαΐου 2020.
- (17) Δεδομένων των επιπτώσεων της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 και της ανάγκης επείγουσας απόκρισης στις συνέπειες της εν λόγω επιδημικής έκρηξης, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Προκειμένου να αντιμετωπιστεί ο αντίκτυπος της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 και να αντιμετωπιστούν οι κοινωνικοοικονομικές συνέπειες της, ο παρών κανονισμός θεσπίζει το ευρωπαϊκό μέσο προσωρινής στήριξης για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE) («μέσο»).

2. Ο παρών κανονισμός καθορίζει τους όρους και τις διαδικασίες που επιτρέπουν στην Ένωση να παρέχει χρηματοδοτική συνδρομή σε κράτος μέλος που αντιμετωπίζει σοβαρή οικονομική διαταραχή, οφειλόμενη στην επιδημική έκρηξη της COVID-19, ή που απειλείται σοβαρή από την εν λόγω διαταραχή, για τη χρηματοδότηση, πρωτίστως, συστημάτων μειωμένου ωφαρίου εργασίας ή παρόμοιων μέτρων που αποσκοπούν στην προστασία των μισθωτών και των αυτοαπασχολούμενων και, ως εκ τούτου, στη μείωση του ποσοστού ανεργίας και της απώλειας εισοδήματος, καθώς και για τη χρηματοδότηση, επικουρικά, ορισμένων μέτρων που αφορούν την υγεία, ιδίως στον χώρο εργασίας.

⁽³⁾ ΕΕ L 29 της 31.1.2020, σ. 7.

Άρθρο 2

Συμπληρωματικός χαρακτήρας του μέσου

Το μέσο συμπληρώνει τα εθνικά μέτρα που λαμβάνονται από τα πληττόμενα κράτη μέλη με την παροχή χρηματοδοτικής συνδρομής, ώστε τα εν λόγω κράτη μέλη να βοηθηθούν να αντιμετωπίσουν την αιφνίδια και σοβαρή αύξηση των πραγματικών και, ενδεχομένως, προβλεπόμενων επίσης δημόσιων δαπανών που αποσκοπούν στον μετριασμό των άμεσων οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων και των επιπτώσεων που αφορούν την υγεία λόγω της έκτακτης περίστασης που προκλήθηκε από την επιδημική έκρηξη της COVID-19.

Άρθρο 3

Προϋποθέσεις χρησιμοποίησης του μέσου

1. Κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης στο πλαίσιο του μέσου («χρηματοδοτική συνδρομή»), όταν οι πραγματικές και, ενδεχομένως, προβλεπόμενες επίσης δημόσιες δαπανές του έχουν αυξηθεί αιφνίδια και σοβαρά από την 1η Φεβρουαρίου 2020 λόγω εθνικών μέτρων που συνδέονται άμεσα με συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας και παρόμοια μέτρα για την αντιμετώπιση των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της έκτακτης περίστασης που προκλήθηκε από την επιδημική έκρηξη της COVID-19.

2. Τα δικαιούχα κράτη μέλη χρησιμοποιούν χρηματοδοτική συνδρομή πρωτίστως για τη στήριξη των εθνικών συστημάτων τους μειωμένου ωραρίου εργασίας ή παρόμοια μέτρα και, κατά περίπτωση, για τη στήριξη σχετικών μέτρων που αφορούν την υγεία.

Άρθρο 4

Μορφή χρηματοδοτικής συνδρομής

Η χρηματοδοτική συνδρομή λαμβάνει τη μορφή δανείου που χορηγείται από την Ένωση στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος. Για τον σκοπό αυτό και σύμφωνα με εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 1, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να δανειζεται στις κεφαλαιαγορές ή από χρηματοοικονομικούς οργανισμούς εξ ονόματος της Ένωσης, την πλέον κατάλληλη χρονική στιγμή, ώστε να βελτιστοποιεί το κόστος της χρηματοδότησης και να διαφυλάσσει τη φήμη της ως εκδότη της Ένωσης στις αγορές.

Άρθρο 5

Ανώτατο ποσό της χρηματοδοτικής συνδρομής

Το ανώτατο ποσό της χρηματοδοτικής συνδρομής δεν υπερβαίνει τα 100 000 000 000 EUR για το σύνολο των κρατών μελών.

Άρθρο 6

Διαδικασία υποβολής αιτήματος χρηματοδοτικής συνδρομής

1. Η χρηματοδοτική συνδρομή διατίθεται μέσω εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου βάσει πρότασης της Επιτροπής.

2. Πριν υποβάλει πρόταση στο Συμβούλιο, η Επιτροπή διαβουλεύεται με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, για να εξακριβώσει την αιφνίδια και σοβαρή αύξηση των πραγματικών και, ενδεχομένως, προβλεπόμενων επίσης δημόσιων δαπανών που συνδέονται άμεσα με τα συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας και παρόμοια μέτρα, καθώς και, κατά περίπτωση, με τα σχετικά μέτρα που αφορούν την υγεία, στο κράτος μέλος που αιτείται χρηματοδοτική συνδρομή, τα οποία συνδέονται με την έκτακτη περίσταση που προκλήθηκε από την επιδημική έκρηξη της COVID-19. Προς τον σκοπό αυτό, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος παρέχει στην Επιτροπή κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία. Επιπλέον, η Επιτροπή επαληθεύει τη συμφόρωση με τους κανόνες προληπτικής εποπτείας που καθορίζονται στο άρθρο 9.

3. Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου που αναφέρεται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνει:

- το ποσό του δανείου, τη μέγιστη μέση ληκτότητά του, τον τύπο τιμολόγησής του, τον μέγιστο αριθμό του δόσεων, την περίοδο διαθεσιμότητάς του και τους άλλους λεπτομερείς κανόνες που είναι αναγκαίοι για τη χορήγηση της χρηματοδοτικής συνδρομής,

- β) αξιολόγηση της συμμόρφωσης του κράτους μέλους με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 3 και
- γ) περιγραφή των εθνικών συστημάτων μειωμένου ωραρίου εργασίας ή παρόμοιων μέτρων, καθώς και, κατά περίπτωση, των σχετικών μέτρων που αφορούν την υγεία, που μπορούν να χρηματοδοτηθούν.

4. Κατά την έκδοση εκτελεστικής απόφασης όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1, το Συμβούλιο εξετάζει τις υφιστάμενες και αναμενόμενες ανάγκες του αιτούντος κράτους μέλους, καθώς και τα αιτήματα για χρηματοδοτική συνδρομή δυνάμει του παρόντος κανονισμού που έχουν ήδη υποβληθεί ή προβλέπεται να υποβληθούν από άλλα κράτη μέλη, εφαρμόζοντας τις αρχές της ίσης μεταχείρισης, της αλληλεγγύης, της αναλογικότητας και της διαφάνειας.

Άρθρο 7

Εκταμίευση του χορηγούμενου του μέσου δανείου

Το χορηγούμενο στο πλαίσιο του μέσου δάνειο («δάνειο») εκταμιεύεται σε δόσεις.

Άρθρο 8

Δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις

1. Οι δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις στο πλαίσιο του μέσου διενεργούνται σε ευρώ.
2. Τα χαρακτηριστικά του δανείου συμφωνούνται στο πλαίσιο δανειακής συμφωνίας μεταξύ του δικαιούχου κράτους μέλους και της Επιτροπής («δανειακή συμφωνία»). Τέτοιες συμφωνίες περιλαμβάνουν τις διατάξεις που ορίζονται στο άρθρο 220 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046.
3. Κατόπιν αιτήματος του δικαιούχου κράτους μέλους και εφόσον η συγκυρία επιτρέπει βελτίωση του επιτοκίου του δανείου, η Επιτροπή μπορεί να προβεί σε αναχρηματοδότηση μέρους ή του συνόλου του αρχικού δανείου ή σε αναπροσαρμογή των αντίστοιχων χρηματοδοτικών όρων.
4. Η Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή τηρείται ενήμερη για την αναχρηματοδότηση ή την αναπροσαρμογή όπως αναφέρεται στην παράγραφο 3.

Άρθρο 9

Κανόνες προληπτικής εποπτείας που εφαρμόζονται στο χαρτοφυλάκιο δανείων

1. Το μερίδιο των δανείων που χορηγούνται στα τρία κράτη μέλη που αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο μερίδιο των χορηγούμενων δανείων δεν υπερβαίνει το 60 τοις εκατό του μέγιστου ποσού που αναφέρεται στο άρθρο 5.
2. Τα ποσά που οφείλει η Ένωση σε ένα δεδομένο έτος δεν υπερβαίνουν το 10 τοις εκατό του μέγιστου ποσού που αναφέρεται στο άρθρο 5.
3. Εφόσον είναι αναγκαίο, η Επιτροπή μπορεί να αναχρηματοδότησει τα συναφή δάνεια που συνήφθησαν εξ ονόματος της Ένωσης.

Άρθρο 10

Διαχείριση των δανείων

1. Η Επιτροπή λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για τη διαχείριση των δανείων από κοινού με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.
2. Το δικαιούχο κράτος μέλος ανοίγει ειδικό λογαριασμό στην εθνική κεντρική τράπεζά του για τη διαχείριση της ληφθείσας χρηματοδοτικής συνδρομής. Επίσης καταθέτει το οφειλόμενο βάσει της δανειακής συμφωνίας κεφάλαιο και τόκους σε λογαριασμό στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπέζων 20 εργάσιμες ημέρες TARGET2 πριν από την αντίστοιχη προθεσμία εξόφλησης.

'Αρθρο 11

Συνεισφορές στο μέσο των κρατών μελών υπό μορφή εγγυήσεων

- Τα κράτη μέλη μπορούν να συνεισφέρουν στο μέσο με αντεγγύηση για τον κίνδυνο που αναλαμβάνει η Ένωση.
- Οι συνεισφορές των κρατών μελών παρέχονται υπό μορφή εγγυήσεων, ανέκκλητων, άνευ όρων και εκτελεστών κατόπιν αιτήσεως.
- Η Επιτροπή συνάπτει με συνεισφέροντα κράτος μέλος συμφωνία σχετικά με τις ανέκκλητες, άνευ όρων και εκτελεστές κατόπιν αιτήσεως εγγυήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2. Τέτοιες συμφωνίες καθορίζουν τους όρους πληρωμής.
- Οι καταπτώσεις εγγυήσεων που παρέχονται από τα κράτη μέλη γίνονται κατ' αναλογία προς το σχετικό μερίδιο κάθε κράτους μελών στο ακαδάριστο εθνικό εισόδημα της Ένωσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 12 παράγραφος 1. Εάν κράτος μέλος δεν καταβάλει εγκαίρως, εν όλω ή εν μέρει, μια εγγύηση, η Επιτροπή, προκειμένου να καλύψει το μέρος που αντιστοιχεί στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, έχει το δικαίωμα να προβεί σε πρόσθιτες καταπτώσεις εγγυήσεων από άλλα κράτη μέλη. Οι εν λόγω καταπτώσεις εγγυήσεων γίνονται κατ' αναλογία προς το σχετικό μερίδιο καθενός από τα άλλα κράτη μέλη στο ακαδάριστο εθνικό εισόδημα της Ένωσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 12 παράγραφος 1 και όπως προσαρμόζεται χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το σχετικό μερίδιο του οικείου κράτους μελούς. Το κράτος μέλος που δεν κατέβαλε εγγύηση διατηρεί την υποχρέωση να την καταβάλει. Οι πρόσθιτες συνεισφορές επιστρέφονται στα άλλα κράτη μέλη από τα ποσά που ανακτά η Επιτροπή από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος. Η εγγύηση που απαιτείται από κράτος μέλος περιορίζεται, σε κάθε περίπτωση, από το συνολικό ποσό της εγγύησης που συνεισφέρει το εν λόγω κράτος μέλος δυνάμει της συμφωνίας που αναφέρεται στην παράγραφο 3.
- Πριν την κατάπτωση των εγγυήσεων που παρέχουν τα κράτη μέλη, η Επιτροπή, κατά την αποκλειστική διακριτική της ευχέρεια και ευθύνη ως το θεσμικό όργανο της Ένωσης που είναι επιφορτισμένο με την εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 317 ΣΛΕΕ, αναμένεται να εξετάζει τις δυνατότητες ανάληψης του διαθέσιμου περιθώριου έως το ανώτατο όριο των ιδιων πόρων για πιστώσεις πληρωμών στον βαθμό που κρίνεται βιώσιμο από την Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τις συνολικές ενδεχόμενες υποχρεώσεις της Ένωσης (μεταξύ άλλων στο πλαίσιο του μηχανισμού για τη στήριξη του ισοζυγίου πληρωμών που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 332/2002) και τη βιωσιμότητα του γενικού προϋπολογισμού της Ένωσης. Η εξέταση αυτή δεν επηρεάζει τον ανέκκλητο, άνευ όρων και εκτελεστό κατόπιν αιτήσεως χαρακτήρα των εγγυήσεων που παρέχονται δυνάμει της παραγράφου 2. Κατά την κατάπτωση εγγυήσεων, η Επιτροπή ενημερώνει τα κράτη μέλη σχετικά με τον βαθμό στον οποίο έχει αναληφθεί το περιθώριο.
- Τα ποσά που προκύπτουν από καταπτώσεις εγγυήσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 συνιστούν εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό για το μέσο σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046.

'Αρθρο 12

Διαθεσιμότητα του μέσου

- Το μέσο καθίσταται διαθέσιμο μόνο αφού όλα τα κράτη μέλη έχουν συνεισφέρει στο μέσο σύμφωνα με το άρθρο 11, για ποσό που αντιπροσωπεύει τουλάχιστον το 25 τοις εκατό του μέγιστου ποσού που αναφέρεται στο άρθρο 5, υπό την προϋπόθεση ότι το σχετικό μερίδιο συνεισφοράς κάθε κράτους μελούς επί του συνολικού ποσού των συνεισφορών των κρατών μελών αντιστοιχεί στο σχετικό μερίδιο των κρατών μελών επί του συνολικού ακαδάριστου εθνικού εισοδήματος της Ένωσης, όπως προκύπτει από τη στήλη (1) του πίνακα 3 του μέρους Α («Εισαγωγή και χρηματοδότηση του γενικού προϋπολογισμού») του τμήματος εσόδων του προϋπολογισμού για το 2020 που προβλέπεται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης για το οικονομικό έτος 2020, όπως εκδόθηκε στις 27 Νοεμβρίου 2019 (⁴).
- Η Επιτροπή ενημερώνει το Συμβούλιο όταν το μέσο καταστεί διαθέσιμο.
- Η περίοδος διαθεσιμότητας του μέσου κατά τη διάρκεια της οποίας μπορεί να εκδοθεί η απόφαση που αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2022.
- Όταν η Επιτροπή καταλήξει στην έκθεση που αναφέρεται στο άρθρο 14 ότι εξακολουθεί να υφίσταται η σοβαρή οικονομική διαταραχή που οφείλεται στην επιδημική έκρηξη της COVID-19 η οποία επηρεάζει τη χρηματοδότηση των μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 1, το Συμβούλιο, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής, μπορεί να αποφασίσει να παρατείνει την περίοδο διαθεσιμότητας του μέσου κάθε φορά για επιπλέον χρονικό διάστημα έξι μηνών.

(⁴) Οριστική έκδοση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/227 του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2020 (ΕΕ L 57 της 27.2.2020, σ. 1).

'Αρθρο 13

Λογιστικοί και άλλοι έλεγχοι

- Η δανειακή συμφωνία περιλαμβάνει τις αναγκαίες διατάξεις σχετικά με τους λογιστικούς και άλλους ελέγχους, όπως απαιτείται από το άρθρο 220 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046.
- Όταν αίτημα για χρηματοδοτική συνδρομή που υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 1 βασίζεται, εν όλω ή εν μέρει, σε προβλεπόμενες δημόσιες δαπάνες, το δικαιούχο κράτος μέλος ενημερώνει την Επιτροπή, ανά εξάμηνο, σχετικά με την εκτέλεση των εν λόγω προβλεπόμενων δημόσιων δαπανών.

'Αρθρο 14

Υποβολή εκθέσεων

- Εντός έξι μηνών από την ημέρα την οποία το μέσο καθίσταται διαθέσιμο σύμφωνα με το άρθρο 12 και ακολούθως κάθε έξι μήνες στο πλαίσιο του άρθρου 250 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046, η Επιτροπή διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Οικονομική και Δημισιονομική Επιτροπή και στην Επιτροπή Απασχόλησης έκθεση σχετικά με τη χρήση της χρηματοδοτικής συνδρομής, συμπεριλαμβανομένων των ανεξόφλητων ποσών και του εφαρμοστέου χρονοδιαγράμματος αποπληρωμής στο πλαίσιο του μέσου, και σχετικά με τη συνέχιση της ύπαρξης των έκτακτων περιστάσεων που δικαιολογούν την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.
- Κατά περίπτωση, η έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 συνοδεύεται από πρόταση εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου για την παράταση της περιόδου διαθεσιμότητας του μέσου.

'Αρθρο 15

Εφαρμογή

- Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται ως προς το Ηνωμένο Βασίλειο ούτε εντός αυτού.
- Οι αναφορές σε «κράτη μέλη» στον παρόντα κανονισμό δεν θεωρείται ότι περιλαμβάνουν το Ηνωμένο Βασίλειο.

'Αρθρο 16

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την ημερομηνία της δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 19 Μαΐου 2020.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

G. GRLIĆ RADMAN